

UCHWAŁA Nr XLI/456/2017
RADY MIEJSKIEJ W BORNEM SULINOWIE
z dnia 21 grudnia 2017r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Borne Sulinowo na 2018r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875 i poz. 2232) w związku z art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017r. poz. 783 i poz. 1458) Rada Miejska w Bornem Sulinowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Borne Sulinowo na rok 2018 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bornego Sulinowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr XLI/456/2017
Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie
z dnia 21 grudnia 2017r.

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY BORNE SULINOWO
NA 2018 ROK**

Grudzień 2017

I. WPROWADZENIE

Narkomania jest zjawiskiem ogólnoswiatowym. Powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie i staje się poważnym problemem społecznym. Problem narkomanii powstaje m.in. na skutek zanikania tradycyjnych więzi społecznych, zwłaszcza rodzinnych oraz osłabiania funkcji wychowawczej rodziny i szkoły. Jest niepokojącym przejawem trudności dojrzewania psychospołecznego, a zwłaszcza emocjonalnego młodych ludzi. Zażywanie narkotyków wywołuje wiele różnych problemów społecznych: rodzinnych, szkolnych, prawnych, a także zdrowotnych. Jednym z nich jest występowanie tzw. zespołu uzależnienia oraz ostrych i przewlekłych chorób, w tym zakażenia wirusem HIV. Ryzyko zgonu wśród narkomanów jest kilkakrotnie wyższe, niż w porównywalnej wiekowo populacji generalnej. Problem narkomanii dotyczy nie tylko dzieci i młodzieży, ale również osób dorosłych. Dlatego też istotnym jest, aby działania zapobiegawcze miały charakter interdyscyplinarny.

Gmina Borne Sulinowo podejmuje działania mające na celu: prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i wychowawczej w szczególności dla dzieci i młodzieży, rozwój edukacji publicznej i szkolenie przedstawicieli różnych zawodów, instytucji i wyspecjalizowanych służb w dziedzinie przeciwdziałania narkomanii, a zwłaszcza w zakresie umiejętności wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na prawdopodobieństwo zażywania narkotyków i postępowania z osobami uzależnionymi. Wypracowanie w społeczności lokalnej racjonalnych postaw natychmiastowego i właściwego reagowania na każdy kontakt dzieci i młodzieży z narkotykami.

Celem głównym, najważniejszym Programu jest prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej, wychowawczej i zapobiegawczej podnoszącej świadomość społeczności lokalnej w zakresie problematyki dotyczącej narkomanii.

Program będzie wdrażany i realizowany sukcesywnie, adekwatnie do posiadanych środków finansowych i możliwości organizacyjnych. Program Przeciwdziałania Narkomanii określa lokalną strategię w zakresie przeciwdziałania narkomanii, a zadania wynikające z przepisu art. 10 w/w ustawy należą do zadań własnych gminy. Celem strategicznym Programu jest zmniejszenie skali używania narkotyków i uzależnienia od nich oraz ograniczenie jego negatywnych skutków, a także poszerzenie działań edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie uzależnień. Aby działania ujęte w programie przyniosły zamierzony skutek, należy je realizować w sposób długofalowy. Program Przeciwdziałania

Narkomanii na rok 2018 stanowi kontynuację działań realizowanych w poprzednich latach i został opracowany zgodnie z:

- ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawą z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej,
- Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016 - 2020,
- Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii.

II. Opis sytuacji, epidemiologia, charakterystyka zjawiska narkomanii na terenie województwa.

Używanie narkotyków.

Nadal najbardziej rozpowszechnionymi i najpopularniejszymi substancjami nielegalnymi wśród młodzieży województwa zachodniopomorskiego jest marihuana i haszysz. Z wyników badań ankietowych Zachodniopomorskiego Oddziału Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” wynika, że najpopularniejszym środkiem używanym przez młodzież z terenu województwa zachodniopomorskiego jest marihuana - 58% respondentów w 2008 roku wskazało tę substancję psychoaktywną. Na 2. miejscu znajduje się amfetamina -29% w 2008 roku. W dalszej kolejności jest ekstazy - 14%. Używanie LSD oraz sterydów cechuje stała wartość utrzymująca się na wysokości 4%. Utrzymuje się tendencja najmniejszego kontaktu badanych uczniów z kokainą i klejami - 1%.

Wyniki raportu ESPAD z 2007 to potwierdzają, wskazują, że wśród uczniów klas młodszych na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia eksperymentowania znajdują się marihuana i haszysz (15, 7%), a na drugim leki uspokajające i nasenne używane bez przepisu lekarza (15,8%). Wśród uczniów klas starszych na pierwszym miejscu również znajdują się marihuana i haszysz (27,9%). Leki uspokajające i nasenne przyjmowane bez zalecenia lekarza także ulokowały się na drugim miejscu (19,0%). Wśród gimnazjalistów na trzecim miejscu znalazły się substancje wziewne (8, 2%), a na czwartym amfetamina (3,8%).

W starszej kohorcie na trzecim miejscu znajduje się amfetamina 7, 8%, a na czwartym substancje wziewne (6,8%). Wśród gimnazjalistów dwuprocentowe rozpowszechnienie osiągnęły jeszcze ecstazy (2, 5%), grzyby halucynogenne (2, 0%) oraz sterydy anaboliczne (2, 1%). Wśród starszych uczniów analogiczna lista środków, których używało kiedykolwiek w życiu co najmniej 2% badanych, jest szersza i obejmuje LSD (2, 7%), kokainę (2, 5%), grzyby halucynogenne (2, 9%), sterydy anaboliczne (3,5%).

Eksperymenty z narkotykami podejmuje młodzież z domów o najniższym statusie ekonomicznym i edukacyjnym, jak również młodzież z domów o statusie najwyższym.

Niepokojącym zjawiskiem jest coraz częstsze sięganie po substancje psychoaktywne przez dorosłych w wieku 25-45 lat. Najczęstszymi substancjami przyjmowanymi przez tą grupę są marihuana i amfetamina. Medykalizacja codziennego życia powoduje, że na każdą dolegliwość staramy się znaleźć medykament. Dorosli ludzie stosują amfetaminę, jako remedium na zmęczenie.

Dostępność narkotyków.

Z danych Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie wynika, że nie istnieje problem z dostępem do substancji psychoaktywnych. Bardzo popularna jest amfetamina i konopie indyjskie.

Ceny narkotyków na nielegalnym rynku:

- amfetamina - 1 gram: 30- 40 zł,
- marihuana - 1 gram: 20-30 zł,
- tabletki ekstazy: 10 -15 zł./szt.
- kokaina - 1 gram: 200 - 300 zł.

Postawy wobec narkotyków i narkomanii.

Młodzież coraz częściej eksperymentuje z narkotykami. Coraz częstszym zjawiskiem jest zjawisko politoksykomanii. Młodzi ludzie głównie między 15 a 22 rokiem życia bardzo często używają jednocześnie marihuany i amfetaminy, a także eksperymentują z używaniem wielu substancji legalnych i nielegalnych. Z danych Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie wynika, że często wraz z nielegalnymi substancjami psychoaktywnymi używane są tzw. „smart drugs” kupowane legalnie w sklepach z „dopalaczami”.

Z raportów przeprowadzonych przez Uniwersytet Szczeciński w latach 2006-2007 wynika, że im młodzież jest starsza, tym częściej sięga po używki w tym substancje psychoaktywne. Szczególnie istotną cezurę czasową stanowi wiek 14 lat, po osiągnięciu którego wzrasta liczba odurzających się gimnazjalistów. Co dziesiąty gimnazjalista nie ma nic przeciwko zażywaniu narkotyków. Wynika z tego, że im bardziej pozytywnie badana młodzież ocenia zażywanie danego typu narkotyku, tym częściej po niego sięga.

Badania ESPAD z 2007 wskazują, że stosowanie silniejszych środków narkotycznych podyktowane jest nieumiejętnością radzenia sobie z negatywnymi emocjami - 30%, które pojawiają

się wraz z nieuniknionymi trudnościami i problemami życiowymi. Istotna jest tutaj namowa innych osób (22%), jednakże chęć przeżycia przyjemności (17%), jak i ciekawość działania takich substancji (13%), znacznie spada. Wykazano wysoki odsetek uczniów posiadających informację gdzie można kupić lub dostać narkotyki - około 20 %. Jednakże odsetek ten nie przekracza odsetka osób deklarujących ich zażywanie.

Niepokojącym zjawiskiem jest zażywanie substancji psychoaktywnych przez ludzi w wieku 25-45 lat pracujących w dużych firmach. Najczęściej sięgają oni po amfetaminę i kokainę.

Dane z monitoringu przeprowadzonego w Gminie Borne Sulinowo roku 2015 na potrzeby Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie.

Respondenci:

- a) inspektor ds. uzależnień, członkini Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, społeczny kurator sądowy Sądu Rejonowego w Szczecinku, odpowiedzialna w gminie za przeciwdziałanie uzależnieniom,
- b) starszy asystent działu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinku, odpowiedzialna za kwestię przeciwdziałania narkomanii w Powiatowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) oraz w Powiecie Szczecineckim,
- c) Komisariat Policji w Bornem Sulinowie,
- d) uczniowie szkół,
- e) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie.

Kto i gdzie oraz w jakim zakresie szuka pomocy w Bornem Sulinowie?

Młodzież i rodzice młodzieży uzależnionej od substancji psychoaktywnych, którym udzielana jest pomoc na bieżąco m.in. w zakresie informacji o placówkach świadczących pomoc uzależnionym, w tym nt. punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i współuzależnionych w Bornem Sulinowie.

Ponadto zainteresowani informowani są o następujących formach pomocy:

- a) inspektor ds. uzależnień Urzędu Miejskiego w Bornem Sulinowie,
- b) grupa wsparcia dla współuzależnionych i uzależnionych od substancji psychoaktywnych,
- c) oferta Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Szczecinku,
- d) oferta Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii, punktu konsultacyjnego w Szczecinku,

- e) oferta Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Patronka”,

Wzory i sposoby używania narkotyków stosowane w Bornem Sulinowie:

- a) za pośrednictwem przewodu pokarmowego, tj.: do żołądka, pod język, doodbytniczo,
- b) iniekcyjnie, tj.: domięśniowo i podskórnie,
- c) wziewnie, tj.: palenie, inhalacja, wciąganie do nosa,
- d) przez skórę, tj. poprzez stosowanie plastrów.

Narkotyki kupowane są u ulicznych handlarzy, w wyznaczonych punktach miasta oraz w domach mieszkalnych.

Ceny narkotyków w gminie kształtują się następująco:

- a) marihuana 35-40 zł,
- b) amfetamina 45 zł,
- c) kokaina 250 zł,
- d) dopalacze 5 zł.

Rodzaj pomocy dostępny w gminie:

- a) Policja prowadzi w szkołach zajęcia o charakterze profilaktycznym, innych akcji Policji w okresie sprawozdawczym nie odnotowano,
- b) punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i współuzależnionych oraz ich rodzin,
- c) inspektor ds. uzależnień,
- d) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- e) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie.

Braki:

W Bornem Sulinowie wg respondentów brakuje szybkiego dostępu do ośrodków leczenia uzależnień, (których funkcjonowanie nie jest właściwością gminy) oraz stowarzyszenia pracującego na rzecz rodziców i dzieci osób uzależnionych. Poprawy tej sytuacji upatruje się w regularnej kooperacji z ośrodkami odwykowymi usytuowanymi na terenie Pomorza Zachodniego.

Kadra:

Kadra pracująca na terenie gminy jest odpowiednia i dobrze przygotowana do pracy z użytkownikami narkotyków. Dotyczy to zarówno społeczników gminnych, jak i pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy na każdy zgłoszony problem reagują bezzwłocznie. Kadra jest regularnie szkolona, w tym przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki.

Diagnoza problemów społecznych zrealizowana w 2017r.

Celem badania było przedstawienie wybranych problemów społecznych dotyczących Gminę Borne Sulinowo w odniesieniu do opinii: dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej oraz osób pracujących w punktach sprzedaży napojów alkoholowych. Cel ten został osiągnięty w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego, będącego podstawą do opracowania wniosków i rekomendacji, które następnie posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie miasta, w tym jakości życia jego mieszkańców.

Przeprowadzona diagnoza oraz analiza danych umożliwiła:

1. Rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców gminy, ich opinii i postaw względem wybranych problemów społecznych,
2. Zapoznanie się z problemami uczniów szkoły podstawowej i ponadgimnazjalnej w zakresie postaw i doświadczeń związanych z zagrożeniem alkoholem, narkotykami, papierosami oraz przemocą rówieśniczą lub domową, a także oceny poczucia bezpieczeństwa wśród wybranych osób,
3. Poznanie doświadczeń sprzedawców napojów alkoholowych związanych z wykonywanym przez nich zawodem, w szczególności sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim lub nietrzeźwym.

W oparciu o dokonaną analizę problemów społecznych zostały sformułowane rekomendacje. Poniżej znajduje się podsumowanie wniosków z badania diagnozującego problemy społeczne na terenie gminy wraz z rekomendacjami co do dalszych działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców miasta oraz instytucji podejmujących działania profilaktyczne.

1. Poważnym problemem w gminie okazuje się stosunek do narkotyków. 8% dorosłych mieszkańców zażywało narkotyki, a 55% zna osobiście osoby, które sięgają po substancje psychoaktywne. Co więcej 15% uczniów szkół ponadgimnazjalnych zażywało narkotyki lub

dopalacze. Według 23% starszych uczniów środki takie są na terenie gminy łatwo dostępne. Zaleca się przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków dla zdrowia i relacji społecznych zażywania narkotyków i dopalaczy. Istotnym jest dotarcie do jak najszerszego grona odbiorców. Rekomenduje się użycie ulotek, billboardów i spotów w mediach lokalnych.

2. Wzmocnienie integracji społeczności lokalnych na rzecz wspierania rodzin borykających się z różnymi problemami społecznymi, w tym zagrożenia przemocą, alkoholizmem, narkomanią. Wyrównywanie szans może zostać przeprowadzone w różnorodny sposób, m.in. opracowanie programów profilaktycznych przeciwdziałających problemem społecznym w rodzinach, wspieranie i rozwój poradnictwa rodzinnego lub wspieranie rodzin i form zastępczych w opiece nad dzieckiem. Działanie to znajduje uzasadnienie w fakcie, iż to rodzina jest podstawową komórką społeczną i to od jej kondycji zależy rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży.
3. Działalność nastawiona na integrację międzypokoleniową społeczności lokalnej poprzez imprezy kulturalne, koła zainteresowań, zajęcia umożliwiające wymianę doświadczeń i umiejętności.
4. Dbanie o dostęp do różnorodnych zajęć na terenie miasta, umożliwiających pozytywną organizację czasu wolnego mieszkańców.
5. Zapewnienie łatwego dostępu do źródeł informacji, przeznaczonych dla osób szukających wsparcia, dotkniętych problemem uzależnień.

II. Cele główne programu:

1. Zwiększenie świadomości wśród dzieci, młodzieży i dorosłych na temat uzależnienia od narkotyków poprzez stworzenie lokalnego systemu działań edukacyjnych, profilaktycznych adekwatnych do istniejącej na terenie gminy skali potencjalnego zagrożenia narkomanią. Zainicjowanie długofalowego procesu edukacji społecznej polegającego na systematycznym i rzetelnym dostarczaniu fachowej wiedzy wszystkim podmiotom zainteresowanym tematem zagrożeń związanych z narkomanią i uwrażliwienia społeczności na wczesne oznaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy.
2. Wypracowanie wśród dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych racjonalnych postaw wobec narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym poprzez wdrażanie i realizację programów profilaktycznych.

3. Ograniczenie dostępności środków narkotykowych, środków odurzających i ograniczenie ich używania.
4. Niwelowanie problemów związanych z używaniem narkotyków i środków odurzających.
5. Ograniczenie szkód związanych z narkomanią u osób uzależnionych i w środowisku lokalnym.
6. Reintegracja – powrót osób uzależnionych do otwartego społeczeństwa.

III. Odbiorcy Programu:

1. Społeczność lokalna, w tym:
  - a) dzieci i młodzież,
  - b) osoby uzależnione oraz współuzależnione.

IV. Realizatorzy Programu:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulnowie,
2. Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych od substancji psychoaktywnych w Bornem Sulnowie,
3. Centrum Kultury i Rekreacji w Bornem Sulnowie,
4. Miejska Biblioteka Publiczna w Bornem Sulnowie,
5. Szkoły,
6. Organizacje pozarządowe,
7. Komisariat Policji,
8. Straż Miejska.

V. Źródła finansowania

Finansową podstawę realizacji Programu stanowią dochody gminy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości co najmniej 10 % przewidywanych rocznych wpływów.

Strategia Programu

I. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Organizowanie i prowadzenie przez jednostki zaangażowane w realizację Programu programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz rodziców.
2. Opracowanie, przeprowadzenie konkursów i olimpiad wiedzy o zdrowym stylu życia, narkomanii.
3. Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach medialnych związanych z profilaktyką narkotykową i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniem.
4. Dofinansowywanie działalności świetlic wiejskich poprzez doposażenie z przeznaczeniem na prowadzenie w nich zajęć profilaktyczno-wychowawczych, wdrożenie programów socjoterapeutycznych.
5. Organizowanie ferii zimowych, letnich dla dzieci i młodzieży jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.
6. Diagnozowanie skali problemu narkomanii na terenie gminy, opracowanie wniosków i analiz.
7. Upowszechnianie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotykowej - plakaty, ulotki, informatory.
8. Organizowanie spotkań, szkoleń, prelekcji, projekcji filmów dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią ukierunkowanych na podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych, odurzających i możliwości zapobiegania zjawisku.
9. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych w szkołach na terenie gminy.
10. Organizowanie i finansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów o podłożu narkotykowym niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą dla:
  - pedagogów szkolnych,
  - nauczycieli, wychowawców i pozostałej kadry zaangażowanej w Programie,

- poszczególnych grup zawodowych z terenu gminy: pracowników oświaty, policji, pomocy społecznej, lekarzy, pielęgniarek, pracowników administracji samorządowej, kuratorów sądowych.

11. Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez:

- organizowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych przedstawiń profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- inicjowanie i organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych dla dzieci, młodzież i dorosłych,
- organizowanie form czynnego wypoczynku: rajdy, wycieczki krajoznawcze, festyny, biwaki, zajęcia sportowo-rekreacyjne, itp.

II. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. Zapewnienie pomocy terapeutycznej, psychologicznej, prawnej i społecznej osobom uzależnionym od narkotyków.
2. Stała współpraca z „PATRONKĄ” - Zakładem Leczenia Odwykowego w zakresie kierowania osób uzależnionych na leczenie, udzielania specjalistycznego poradnictwa.
3. Organizowanie warsztatów umiejętności społecznych, twórczych, zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci młodzieży, rodziców i członków rodzin (programy socjoterapeutyczne w świetlicach szkolnych, wiejskich, prelekcje, pogadanki).
4. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w celu pomocy środowiskom zagrożonym patologią i uzależnieniami.
5. Rozszerzenie działalności Punktu Konsultacyjnego (zatrudnienie psychologa, terapeuty).

III. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i ich rodzinom.

1. Współpraca z instytucjami kulturalnymi, sportowymi, oświatowymi w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz udzielanie im pomocy finansowej dla stworzenia właściwych warunków lokalowych, sanitarnych oraz sprzętowych do prowadzenia działalności.
2. Doposażenie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bornem Sulinowie oraz bibliotek szkolnych w literaturę i materiały z zakresu rozwiązywania problemów narkomanii.
3. Kontynuowanie współpracy w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, ze szczególnym uwzględnieniem:
  - Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie,
  - Komisariatu Policji,
  - Straży Miejskiej,
  - Ośrodka Zdrowia,
  - Zespołu Kuratorów przy Sądzie Rejonowego w Szczecinku,
  - Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
  - Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczecinku,
  - Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinku,
  - Prokuratury Rejonowej w Szczecinku,
  - Rzecznika Praw Dziecka,
  - Placówek oświatowych,
  - Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
  - Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IV. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym, integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

1. Zapewnienie pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej i społecznej dla rodzin osób uzależnionych.
2. Podjęcie działań zmierzających do zatrudnienia specjalistów tj. prawnik, pracownika socjalnego, psychologa, terapeuty w Punkcie Konsultacyjnym. Prowadzenie terapii rodzinnej, bądź udzielanie informacji, gdzie można taką pomoc uzyskać. Poradnictwo i motywowanie indywidualne i rodzinne. Działania zmierzające do utworzenia grupy wsparcia o charakterze samopomocowym i terapeutycznym.
3. Współpraca ze Stowarzyszeniem Trzeźwościowym Klubem Abstynenta „ Pierwszy Krok”.
4. Reintegracja – powrót osób uzależnionych do otwartego społeczeństwa.

V. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

1. Wspieranie działań stowarzyszeń, organizacji pozarządowych, klubów sportowych w zakresie organizacji alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży, osób zagrożonych wykluczeniem.
2. Wspieranie działań klubów sportowych w zakresie organizacji spotkań, zawodów sportowych turniejów sportowych, prelekcji propagujących sport jako sposób spędzania wolnego czasu.

VI. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom uzależnionym dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

1. Udzielanie pomocy materialnej osobom uzależnionym i rodzinom uzależnionym od narkotyków przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
2. Pomoc socjalna rodzinom i osobom zagrożonym uzależnieniem od narkotyków.

VII. Przewidywane efekty realizacji Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

1. Podniesienie świadomości mieszkańców gminy wobec używania środków psychoaktywnych, ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy.
2. Udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym.
3. Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem zjawiska narkomanii.
4. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym narkomanią.
5. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach wynikających z uzależnienia i współuzależnienia od środków psychoaktywnych.

VIII. Kontrola realizacji Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

1. Koordynację i bieżące nadzorowanie zadań wynikających z Programu powierza się inspektorowi ds. uzależnień, który opracowuje projekt programu, preliminarz wydatków oraz projekt sprawozdania z realizacji i przedkłada go Burmistrzowi Bornego Sulinowa.
2. Burmistrz Bornego Sulinowa sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie.

IX. ZADANIA DO REALIZACJI

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy
1.	Zwiększenie dostępności pomocy medycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem	<ul style="list-style-type: none"> - dofinansowanie istniejących świetlic (wiejskich, szkolnych) z przeznaczeniem środków na prowadzenie zajęć, programów skierowanych do osób z rodzin zagrożonych i dysfunkcyjnych, - rozszerzenie działalności Punktu Konsultacyjnego, planowane zatrudnienie specjalistów (psycholog, terapeuta, prawnik), - wyjaśnienie spirali uzależnień dla osób zainteresowanych (organizowanie spotkań skierowanych do społeczności lokalnej),	Urząd Miejski

		<ul style="list-style-type: none"> - udostępnianie zainteresowanym informacji o adresach, miejscach specjalistycznych instytucji, organizacji służących bezpłatną pomocą, kierowanie osób uzależnionych do odpowiednich placówek, instytucji. 	
		<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie pierwszej pomocy osobom uzależnionym, - wczesna diagnoza problemu. 	ZOZ
		<ul style="list-style-type: none"> - działania promujące zdrowy styl życia poprzez kształtowanie nawyków i przyzwyczajeń zdrowotnych, zwrócenie uwagi na prawidłowe odżywianie, higienę pracy i ciała. 	Szkoły
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej	<ul style="list-style-type: none"> - działalność Punktu Konsultacyjnego. 	Urząd Miejski
3.	Działania prewencyjne	<ul style="list-style-type: none"> - wzmożone kontrole drogowe na terenie gminy m.in. skierowane na osoby kierujące pojazdami mechanicznymi pod wpływem środków odurzających, ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy, - dokonywanie kontroli miejsc szczególnie narażonych na działalność dealerów narkotykowych (lokale gastronomiczne, szkoły, place zabaw, dyskoteki, świetlice wiejskie, itp.), - przeciwdziałanie rozprowadzaniu narkotyków wśród dzieci i młodzieży, - niezwłoczne reagowanie na każdy kontakt osoby, a w szczególności dziecka/ucznia z narkotykami, 	Komisariat Policji
4.	Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii	<ul style="list-style-type: none"> - finansowanie/dofinansowanie szkoleń dla realizatorów programu. 	Urząd Miejski
5.	Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca służb socjalnych na rzecz osób dotkniętych uzależnieniem i ich rodzin. 	MGOPS

	i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego		
6.	Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii	- nawiązanie współpracy organizacjami, instytucjami na rzecz leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych.	

X. PRELIMINARZ WYDATKÓW NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2018 ROK.

1) Dział 85153 16.500,00 zł

Lp.	Nazwa zadania	Paragraf	Kwota
1.	Realizacja programu profilaktyki uniwersalnej pn: - Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem poprzez rozszerzenie działalności Punktu Konsultacyjno – Informatycznego (wynagrodzenie terapeuty lub psychologa) lub przeprowadzenie programów terapeutycznych na terenach szkół, realizacja programu profilaktyki uniwersalnej pn: „Unplugged”,	4170	12.000,00
2.	Przeprowadzenie kampanii społecznych*, programów terapeutycznych, rehabilitacyjnych i psychologiczno – pedagogicznych tj. min. programu profilaktyki uniwersalnej pn.: ”Unplugged” na terenach szkół i świetlic środowiskowych.	4210	3.000,00
3.	Finansowanie szkoleń dla organizatorów Programu.	4170	1.500,00
	Razem		16.500,00

U Z A S A D N I E N I E

Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 stanowi kontynuację działań realizowanych w poprzednich latach. Działania wynikające z Programu tworzą system wszechstronnej pomocy dla grup odbiorców, na różnych etapach zagrożenia problemami nadużywania substancji psychoaktywnych.

Mając na uwadze zakres obowiązków spoczywających na samorządzie gminnym zasadne jest przyjęcie przedstawionego projektu uchwały.